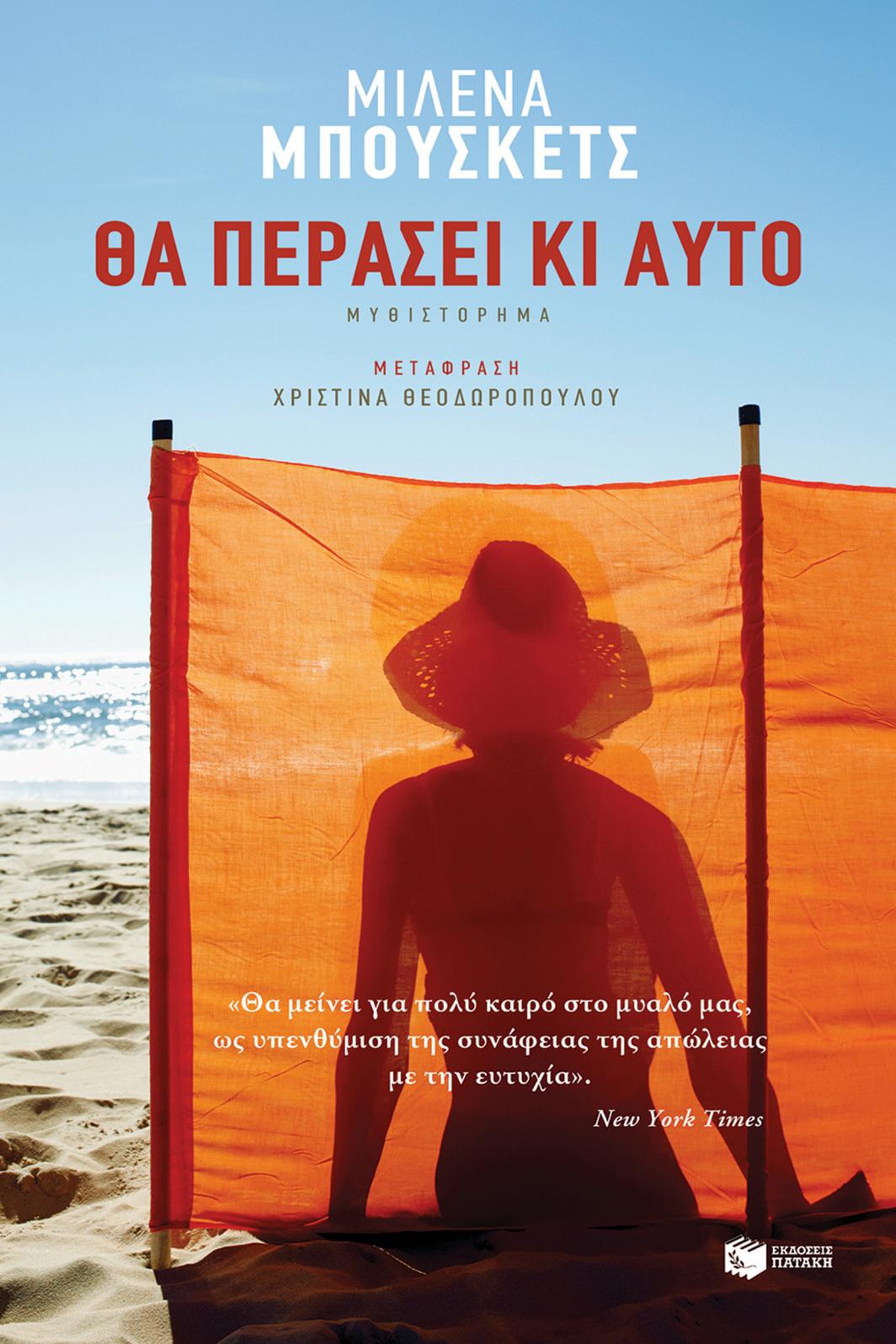

ΜΙΛΕΝΑ
ΜΠΟΥΣΚΕΤΣ

ΘΑ ΠΕΡΑΣΕΙ ΚΙ ΑΥΤΟ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ

ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ
ΧΡΙΣΤΙΝΑ ΘΕΟΔΩΡΟΠΟΥΛΟΥ

«Θα μείνει για πολύ καιρό στο μυαλό μας,
ως υπενθύμιση της συνάφειας της απώλειας
με την ευτυχία».

New York Times

ΕΚΔΟΣΕΙΣ
ΠΑΤΑΚΗ

ΘΑ ΠΕΡΑΣΕΙ ΚΙ ΑΥΤΟ

ΜΙΛΕΝΑ ΜΠΟΥΣΚΕΤΣ

Θα περάσει κι αυτό

μυθιστόρημα

Μετάφραση από τα ισπανικά

ΧΡΙΣΤΙΝΑ ΘΕΟΔΩΡΟΠΟΥΛΟΥ

ΕΚΛΟΕΣΕΙ
ΠΑΤΑΚΗ

«Το παρόν έργο πνευματικής ιδιοκτησίας προστατεύεται κατά τις διατάξεις της ελληνικής νομοθεσίας (Ν. 2121/1993 όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει σήμερα) και τις διεθνείς συμβάσεις περί πνευματικής ιδιοκτησίας. Απαγορεύεται απολύτως η άνευ γραπτής άδειας του εκδότη κατά οποιονδήποτε τρόπο ή μέσο (ηλεκτρονικό, μηχανικό ή άλλο) αντιγραφή, φωτοανατύπωση και εν γένει αναπαραγωγή, εκμίσθωση ή δανεισμός, μετάφραση, διασκευή, αναμετάδοση στο κοινό σε οποιαδήποτε μορφή και η εν γένει εκμετάλλευση του συνόλου ή μέρους του έργου».

Εκδόσεις Πατάκη – Ξένη λογοτεχνία

Σύγχρονη ξένη λογοτεχνία – 384

Μιλένα Μπουσκέτς, *Θα περάσει κι αυτό*

Τίτλος πρωτοτύπου: *También esto pasará*

Μετάφραση: Χριστίνα Θεοδωροπούλου

Υπεύθυνος έκδοσης: Κώστας Γιαννόπουλος

Διορθώσεις: Ελένη Μαρτζούκου

Σελιδοποίηση: Αλέξιος Μάστορης

Φιλμ-Μοντάζ: Μαρία Ποινοπούλου-Ρένεση

Copyright© Milena Busquets Tusquets, 2015

By agreement with Pontas Literary & Film Agency

Copyright© για την ελληνική γλώσσα, Σ. Πατάκης ΑΕΕΔΕ

(Εκδόσεις Πατάκη), 2014

Πρώτη έκδοση στην ελληνική γλώσσα από τις Εκδόσεις Πατάκη,
Αθήνα, Ιούνιος 2017

KET 9694 ΚΕΠ 115/17

ISBN 978-960-16-6924-3

*στον Νοέ και τον Έκτορ
και στον Εστεμπάν και την Εστέρ*

ΓΙΑ ΚΑΠΟΙΟΝ ΠΕΡΙΕΡΓΟ ΛΟΓΟ ποτέ δε μου πέρασε απ' το μυαλό ότι θα έφτανα τα σαράντα. Στα είκοσι με φανταζόμουν στα τριάντα, να ζω με τον έρωτα της ζωής μου και με μερικά κουτσούβελα. Και στα εξήντα να φτιάχνω μηλόπιτες για τα εγγόνια μου, εγώ που δεν ξέρω να φτιάξω ούτε τηγανητό αυγό, αλλά θα μάθαινα. Και στα ογδόντα, σαν μπαμπόγρια, να πίνω ουίσκι με τις φίλες μου. Όμως ποτέ δε με φαντάστηκα στα σαράντα, ούτε καν στα πενήντα. Κι όμως να που είμαι εδώ. Στην κηδεία της μητέρας μου, και επιπλέον σαράντα χρονών. Δεν ξέρω πώς ακριβώς έφτασα ως εδώ, ούτε πώς βρέθηκα σε τούτο το χωριό που ξαφνικά μου προκαλεί μια τρομερή τάση για εμετό. Κι έχω την εντύπωση πως ποτέ στη ζωή μου δεν ήμουν τόσο κακοντυμένη. Μόλις φτάσω σπίτι, θα κάψω όλα τα ρούχα που φοράω σήμερα, είναι ποτισμένα απ' την κούραση και τη θλίψη, έχουν γίνει άχρηστα. Έχουν

έρθει σχεδόν όλοι μου οι φίλοι και μερικοί δικόί της, και κάποιοι που δεν υπήρξαν ποτέ φίλοι κανενός. Είναι πολύς κόσμος, αλλά λείπει και κόσμος. Τελικά η αρρώστια που την απέπεμφε άγρια απ' τον θρόνο της και κατέλυσε ανελέητα το βασίλειό της την έκανε να μας αλλάξει ολωνών τον αδόξαστο· κι όπως εξυπακούεται, την ώρα της κηδείας αυτό πληρώνεται. Από τη μια εσύ, η πεθαμένη, τους άλλαξες αρκούντως τον αδόξαστο, κι από την άλλη εγώ, η κόρη, δεν τους είμαι ιδιαίτερα συμπαθής. Ασφαλώς εσύ φταις, μαμά. Εναπόθεσες, σιγά σιγά και ασυναίσθητα, όλη την ευθύνη για τη φθίνουσα ευτυχία σου πάνω στους ώμους μου. Και με βάραινε, με βάραινε ακόμη κι όταν βρισκόμουν μακριά, ακόμη κι όταν άρχισα να καταλαβαίνω και να αποδέχομαι αυτό που συνέβαινε, ακόμη κι όταν απομακρύνθηκα κάπως από σένα όταν είδα ότι, αν δεν το έκανα, δε θα πέθαινες μόνο εσύ κάτω από τα συντρίμμια σου. Όμως πιστεύω πως μ' αγαπούσες, ούτε πολύ ούτε λίγο, μ' αγαπούσες, τελεία και παύλα. Πάντα πίστευα πως αυτοί που λένε «σ' αγαπώ πολύ» στην πραγματικότητα σ' αγαπούν λίγο, ή ίσως προσθέτουν το «πολύ», που σ' αυτή την περίπτωση σημαίνει «λίγο», από ντροπή ή από φόβο μπροστά στο βάρος του «σ' αγαπώ», που είναι ο μόνος τρόπος να πεις «σ' αγαπώ». Το «πολύ» μετατρέπεται «σ' αγαπώ» σε κάτι κατάλληλο για όλους, όταν στην πραγματικότητα σχεδόν ποτέ δεν είναι. «Σ' αγα-

πώ», οι μαγικές λέξεις που μπορούν να σε μετατρέψουν σε σκύλο, σε θεό, σε τρελό, σε σκιά. Επιπλέον πολλοί απ' τους φίλους σου ήταν προοδευτικοί, τώρα νομίζω πως δε λέγονται έτσι πια ή δεν υπάρχουν πια. Δεν πίστευαν ούτε στον Θεό ούτε στη μετά θάνατον ζωή. Θυμάμαι τότε που ήταν της μόδας να μην πιστεύουν στον Θεό. Τώρα, αν πεις πως δεν πιστεύεις στον Θεό, ούτε στον Βισνού ούτε στη μητέρα γη ούτε στη μετενσάρκωση ούτε στο πνεύμα του δεν ξέρω ποιου ούτε σε τίποτα, σε κοιτάζουν με λύπηση και σου λένε: «Πώς φαίνεται ότι δεν είσαι καθόλου φωτισμένη». Επομένως μπορεί να σκέφτηκαν: Καλύτερα να μείνω στο σπίτι, καθισμένος στον καναπέ, μ' ένα μπουκάλι κρασί, αποτίνοντάς της τον δικό μου φόρο τιμής, πολύ πιο σημαντικό απ' αυτόν στο βουνό με τα κωλόπαιδά της. Σε τελευταία ανάλυση, οι κηδείες είναι άλλη μια κοινωνική σύμβαση. Ή κάτι τέτοιο. Γιατί υποθέτω πως σ' έχουν συγχωρέσει, αν υπήρχε κάτι που έπρεπε να συγχωρήσουν, και πως σε αγαπούσαν. Εγώ, μικρή, σας έβλεπα να γελάτε και να παίζετε χαρτιά μέχρι το ξημέρωμα και να ταξιδεύετε και να κάνετε μπάνιο στη θάλασσα τσιτσίδι και να βγαίνετε έξω για δείπνο, και πιστεύω πως περνούσατε καλά, πως ήσασταν ευτυχημένοι. Το πρόβλημα με τις οικογένειες που διαλέγει κανείς είναι ότι χάνονται πιο εύκολα από τις εξ αίματος. Οι ενήλικοι με τους οποίους μεγάλωσα έχουν πεθάνει ή δεν ξέρω πού βρίσκονται. Εδώ πάντως, κά-

τω απ' τον αδυσώπητο αυτόν ήλιο που σου λιώνει το δέρμα και προκαλεί ρωγμές στο χώμα, δεν είναι. Δύσκολη στιγμή η κηδεία, και οι δυο ώρες διαδρομή για να 'ρθεις εδώ σκέτη πλήξη. Εγώ τον ξέρω απέξω κι ανακατωτά αυτό τον στενό και δαντελωτό δρόμο ανάμεσα στις ελιές. Είναι, ή ήταν, παρότι δεν περνούσαμε περισσότερο από δυο μήνες τον χρόνο στο χωριό, ο δρόμος του γυρισμού στο σπίτι και σε όλα τα πράγματα που μας άρεσαν. Τώρα πια δεν ξέρω τι είναι. Έπρεπε να έχω πάρει μαζί μου καπέλο, ακόμη κι αν ύστερα χρειαζόταν να το πετάξω στα σκουπίδια. Ζαλίζομαι. Νομίζω πως θα καθίσω δίπλα σε τούτον τον απειλητικό άγγελο με τα σαν ξίφη φτερά και δε θα ξανασηκωθώ ποτέ πια. Με πλησιάζει η Καρολίνα, που πάντα τα προσέχει όλα, με πιάνει από το μπράτσο και με οδηγεί μέχρι τον τοίχο απ' όπου διακρίνεται η θάλασσα, πολύ κοντά, στο τέλος μιας πλαγιάς με καταπονημένες ελιές, με την πλάτη μας γυρισμένη προς τον κόσμο. Μαμά, μου υποσχέθηκες πως όταν θα πέθαινες η ζωή μου θα ήταν στρωμένη και τακτοποιημένη, και πως ο πόνος θα ήταν υποφερτός, δε μου είπες ότι θα μου ερχόταν να ξεριζώσω τα ίδια μου τα σωθικά και να τα φάω. Και μου το είπες αυτό πριν αρχίσεις να λες ψέματα. Ήρθε μια στιγμή, δεν ξέρω γιατί, που άρχισες να λες ψέματα, εσύ που δεν έλεγες ποτέ ψέματα. Οι φίλοι που στο τέλος δε σε συναναστρέφονταν πολύ και θυμούνται το περίλαμπρο άστρο που ήσουν

πριν δέκα ή δέκα χιλιάδες χρόνια φυσικά και έχουν έρθει. Και οι φίλες μου, η Καρολίνα, η Μαρσέ, η Ελίσα και η Σοφία. Μαμά, τελικά αποφασίσαμε να μη θάψουμε μαζί σου την Πατούμ. Δεν είμαστε στην Αίγυπτο των φαραώ. Το ξέρω πως έλεγες ότι χωρίς εσένα η ζωή της δε θα είχε νόημα, όμως από τη μια είναι μεγάλο σκυλί και δε θα χωρούσε στον λάκκο –φαντάζομαι τους δυο νεκροθάφτες να τη σπρώχνουν απ' τον πισινό για να την κάνουν να μπει μέσα, όπως είχαμε κάνει τόσες φορές στην ανοιχτή θάλασσα, μετά το μπάνιο, για να τη βοηθήσουμε ν' ανέβει στη βάρκα από τη σκαλίτσα–, και από την άλλη το να θαφτεί κανείς με το σκυλί του είναι σίγουρα παράνομο. Ακόμη κι αν έχει πεθάνει όπως εσύ. Γιατί εσύ έχεις πεθάνει, μαμά. Δυο μέρες τώρα το επαναλαμβάνω στον εαυτό μου ξανά και ξανά και ρωτάω τις φίλες μου μήπως και έχει γίνει κανένα λάθος ή εγώ δεν έχω καταλάβει καλά, αλλά κάθε φορά με διαβεβαιώνουν ότι έχει συμβεί το αδιανόητο. Εκτός από τους πατεράδες των παιδιών μου, υπάρχει μόνο ένας ενδιαφέρων άντρας, άγνωστος. Κοντεύω να λιποθυμήσω από τη φρίκη κι από τη ζέστη, ωστόσο είμαι ακόμη σε θέση να εντοπίσω αμέσως έναν ελκυστικό άντρα. Θα είναι το ένστικτο της επιβίωσης. Αναρωτιέμαι ποιο πρωτόκολλο ακολουθεί κανείς για να φλερτάρει στο κοιμητήριο. Αναρωτιέμαι αν θα έρθει να μου πει συλλυπητήρια. Νομίζω πως δε θα έρθει. Δειλέ. Ωραίο δειλέ, τι

δουλειά έχει ένας δειλός στην κηδεία της μητέρας μου, του λιγότερο δειλού ανθρώπου που γνώρισα ποτέ στη ζωή μου; Ή μπορεί η κοπελιά δίπλα σου, που σου σφίγγει το χέρι και σε κοιτάζει με περιέργεια και επιμονή, να είναι η φιλενάδα σου. Λίγο κοντούλα δε σου πέφτει; Λοιπόν, κοντοστούπα φιλενάδα του μυστηριώδη δειλού, σήμερα είναι η κηδεία της μητέρας μου, έχω δικαίωμα να κάνω και να λέω ό,τι μου κατεβαίνει, σωστά; Σαν να είναι η ημέρα των γενεθλίων μου. Μη με ξεσυνερίζεσαι.

Η κηδεία τελείωσε. Είκοσι λεπτά συνολικά, μέσα σε απόλυτη σχεδόν σιωπή, ούτε επικήδειοι ούτε ποιήματα –ορκίστηκες πως θα σηκωνόσουν απ' τον τάφο σου και θα μας κυνηγούσες για μια αιωνιότητα αν επιτρέπαμε σε κάποιον απ' τους ποιητές φίλους σου να απαγγείλει οτιδήποτε– ούτε προσευχές ούτε λουλούδια ούτε μουσική. Θα ήταν ακόμη πιο σύντομη αν οι ηλικιωμένοι εργάτες που έπρεπε να χώσουν το φέρετρο στον λάκκο δεν ήταν τόσο αδέξιοι. Καλά, το καταλαβαίνω να μην έρθει κοντά μου ο ελκυστικός άντρας για ν' αλλάξει τη ζωή μου, αν και από την άλλη δεν μπορώ να σκεφτώ πιο κατάλληλη και πιο επιβεβλημένη στιγμή για να το κάνει, όμως τουλάχιστον θα μπορούσε να είχε βοηθήσει τους γέροντες όταν παρά λίγο να τους πέσει κάτω το φέρετρο. Ο ένας αναφώνησε: «Γαμώ το σόι μου!». Αυτά ήταν τα μόνα λόγια που ακούστηκαν στην κηδεία σου. Τα βρίσκω

πολύ κατάλληλα, πολύ εύστοχα. Από δω και στο εξής υποθέτω πως σε όποια κηδεία κι αν παρευρεθώ θα είναι η δική σου. Κατεβαίνουμε την πλαγιά. Η Καρολίνα με πιάνει από το χέρι. Αυτό ήταν. Η μητέρα μου πέθανε. Νομίζω πως θα πολιτογραφηθώ στο Καδακές. Τώρα που εσύ μένεις εδώ, θα είναι το καλύτερο.

ΑΠ' Ο,ΤΙ ΞΕΡΩ, το μόνο που δε φέρνει δυσάρεστα επακόλουθα και που εκμηδενίζει τον θάνατο –και τη ζωή επίσης– είναι το σεξ. Η κεραυνοβόλα επίδρασή του καταλύει τα πάντα. Μονάχα όμως για μερικές στιγμές, ή το πολύ, αν κοιμηθείς μετά, για λίγη ώρα. Ύστερα τα έπιπλα, τα ρούχα, οι αναμνήσεις, τα πορτατίφ, ο πανικός, η οδύνη, όλα όσα είχαν εξαφανιστεί μέσα σε μια δίνη όπως στον Μάγο του Οζ προσγειώνονται και καταλαμβάνουν πάλι με ακρίβεια τη θέση τους, στο δωμάτιο, στο μυαλό, στο στομάχι μου. Και ανοίγω τα μάτια και δεν περιστοιχίζομαι από λουλούδια και χαρούμενους και ευγνώμονες νάνους, μα βρίσκομαι στο κρεβάτι δίπλα στον πρώην μου. Στο σπίτι επικρατεί ησυχία και από το ανοιχτό παράθυρο έρχονται φωνές παιδιών που πλατσορίζουν στην πισίνα. Το γαλανό και πεντακάθαρο φως υπόσχεται άλλη μια ηλιόλουστη και ζεστή μέρα, και οι κορφές από τις

μπανανιές που βλέπω απ' το κρεβάτι λικνίζονται ειρηνικά, απρόσμενα αδιάφορες μπροστά σε κάθε συμφορά. Καθώς φαίνεται, δεν κήληκαν τη νύχτα από αυτανάφλεξη, ούτε τα κλαριά τους μετατράπηκαν σε φονικά ιπτάμενα σπαθιά, δε στάζουν αίμα ούτε τίποτα τέτοιο. Κοιτάζω ασάλευτη τον Όσκαρ με την άκρη του ματιού μου, ξέροντας πως η παραμικρή κίνησή μου θα τον ξυπνήσει, έχουμε πολύ καιρό να κοιμηθούμε μαζί. Παρατηρώ το μακρύ και δυνατό κορμί του, με ελαφρά κοίλο στέρνο, στενούς γοφούς, πόδια ποδηλάτη, και με αδρά χαρακτηριστικά αρσενικού, ελαφρά ζώδη στην εκφραστικότητα και τη στιβαρότητά τους. «Μ' αρέσει, έχει αντρική φάτσα» μου είπε η μητέρα μου αφότου έπεσε πάνω του για πρώτη φορά στο ασανσέρ του σπιτιού και μάντεψε, δίχως να χρειάζεται καμιά σύσταση, πως εκείνο το αγόρι με κεφάλι ταύρου και κορμί συνεσταλμένου έφηβου, πάντοτε γερμένο λίγο προς τα εμπρός, ερχόταν στο διαμέρισμά μου. Και του είπε χαριτολογώντας: «Κάνει τόση ζέστη, που κάτω ντους ντυμένη, κάθομαι να γράψω με τα ρούχα βρεγμένα, και σε μισή ώρα έχουν κιόλας στεγνώσει!». Κι εκείνος ήρθε στο διαμέρισμά μου, όπου εγώ τον περίμενα τρέμοντας από αδημονία, σκασμένος στα γέλια: «Μου φαίνεται πως μόλις πριν λίγο γνώρισα τη μητέρα σου». Για κάποιον καιρό το κορμί του Όσκαρ ήταν το μοναδικό σπιτικό μου, το μοναδικό μέρος του κόσμου. Ύστερα αποκτήσαμε έναν γιο. Και ύστερα

γνωριστήκαμε. Προσπαθούμε να ενεργούμε σαν ζώα της ζούγκλας, οδηγημένοι από το ένστικτο, το δέρμα μας και τους κύκλους της σελήνης, ανταποκρινόμενοι δίχως χρονοτριβή, με ευγνωμοσύνη και με κάποια ανακούφιση, στις απαιτήσεις όλων όσων δε χρειάζονται σκέψη επειδή το σώμα ή τα άστρα το έχουν ήδη σκεφτεί και αποφασίσει για μας, όμως έρχεται πάντοτε η μέρα που πρέπει να σταθούμε όρθιοι και ν' αρχίσουμε να μιλάμε. Αυτό που στη θεωρία συνέβη μόνο μια φορά στην ιστορία της ανθρωπότητας, να πάψουμε να περπατάμε στα τέσσερα, να σηκωθούμε όρθιοι και ν' αρχίσουμε να σκεφτόμαστε, εμένα μου συμβαίνει κάθε φορά που προσγειώνομαι από τον έρωτα. Κάθε φορά μια αναγκαστική προσγείωση. Δεν ξέρω πόσες φορές έχουμε προσπαθήσει να ξαναφτιάξουμε τη σχέση μας, έχω χάσει πια τον λογαριασμό. Όμως πάντα κάτι μπαίνει ανάμεσά μας, συνήθως ο χαρακτήρας του ή ο δικός μου. Τώρα έχει φιλενάδα, όμως αυτό δεν τον εμποδίζει να μοιράζεται το κρεβάτι μου αυτή τη στιγμή, ούτε τον εμπόδισε να βρίσκεται δίπλα μου τους τελευταίους έξι μήνες των σκοταδιών και των νοσοκομείων, των γιατρών και των αναπόδραστα χαμένων μαχών. Μαμά, πώς μπόρεσες να πιστέψεις ότι υπήρχε πιθανότητα να κερδίσεις τούτη τη μάχη, τη στερνή, αυτή που δεν κερδίζει απολύτως κανείς; Ούτε οι πιο ευφυείς, ούτε οι πιο δυνατοί, ούτε οι πιο γενναίοι, ούτε οι πιο γενναϊόδωροι, ούτε αυτοί που θα το άξιζαν.

Εγώ θα συμβιβάζομαι με το να πέθαινες ήσυχα. Είχαμε μιλήσει πολύ για τον θάνατο, όμως ποτέ δε σκεφτήκαμε ότι ο ελεεινός θα σου έπαιρνε τα μυαλά προτού σαρώσει και όλα τα υπόλοιπα, ότι θα σου άφηνε μόνο μερικά φίχουλα διαύγειας με διαλείψεις, που η μόνη τους χρησιμότητα ήταν να σε κάνουν να υποφέρεις περισσότερο.

Ο Όσκαρ είναι ακλόνητος υπέρμαχος των θεραπευτικών δυνάμεων του σεξ, είναι απ' αυτούς τους άντρες με ιδιοσυγκρασία γεμάτη ζωντάνια και με γερή υγεία, που υποστηρίζουν ότι δεν υπάρχει δυστυχία, στενοχώρια ή απογοήτευση που να μην μπορεί να διορθώσει το σεξ. Είσαι λυπημένος; Κάν' το. Σε πονάει το κεφάλι σου; Κάν' το. Χάλασε ο υπολογιστής; Κάν' το. Έχεις χρεοκοπήσει; Κάν' το. Πέθανε η μητέρα σου; Κάν' το. Καμιά φορά πιάνει. Σηκώνομαι αθόρυβα απ' το κρεβάτι. Ο Όσκαρ ισχυρίζεται επίσης ότι το να κάνεις έρωτα είναι ο καλύτερος τρόπος ν' αρχίζεις τη μέρα σου. Εγώ τα πρωινά θα ήθελα να είμαι άορατη και να μην ανακτώ την πλήρη σωματική μου υπόσταση μέχρι την ώρα του φαγητού. Ο νεροχύτης είναι ξέχειλος από βρόμικα πιάτα και στο ψυγείο υπάρχουν μόνο μερικά ληγμένα γιαούρτια, ένα ζαρωμένο μήλο και δυο μπίρες. Ανοίγω μία, δεν έχει μείνει ούτε καφές ούτε τσάι. Τα δέντρα με χαιρετούν από τα παράθυρα του σαλονιού κουνώντας τα φύλλα τους και αντιλαμβάνομαι ότι οι περσίδες της ηλικιωμένης κυρίας που μένει απέ-

ναντι είναι κλειστές, μπορεί να έχει φύγει ήδη για διακοπές ή μπορεί και να έχει πεθάνει, ποιος να ξέρει. Έχω την αίσθηση ότι έχω περάσει μήνες ζώντας σε άλλο μέρος. Είναι κολλημένος πάνω μου ο ιδρώτας της νύχτας και του άντρα-ταύρου με τον οποίο κοιμήθηκα, χώνω τη μύτη μου στον γιακά του πουκαμίσου και αναγνωρίζω τη μυρωδιά του άλλου, τα αόρατα ίχνη της ηδονικής εισβολής στο κορμί μου από ένα άλλο κορμί, στο δέρμα μου –το τόσο πειθήνιο και διαπερατό– από ένα άλλο δέρμα, στον ιδρώτα μου από έναν αλλότριο ιδρώτα. Καμιά φορά ούτε το ντους δεν καταφέρνει να σβήσει αυτή την παρουσία, και περνάνε μέρες που την αισθάνομαι, όλο και πιο μακρινή, σαν άσεμνο και κολακευτικό ρούχο, ώσπου να εξαφανιστεί εντελώς. Ακουμπώ το ποτήρι με την μπίρα στον κρόταφό μου και κλείνω τα μάτια. Θεωρητικά αυτή ήταν η αγαπημένη μου εποχή του χρόνου, αλλά δεν έχω σχέδια. Η κατάρρευσή σου ήταν το μόνο μου σχέδιο εδώ και μήνες, ίσως χρόνια. Ακούω τον Όσκαρ να ζουζουνίζει στο υπνοδωμάτιο, με φωνάζει:

«Έλα, έλα τρέχοντας, έχω να σου πω κάτι πολύ σημαντικό».

Είναι ένα από τα σεξουαλικά του κόλπα και κάνω πως δεν τον ακούω. Αν πάω, δε θα ξανασηκωθούμε απ' το κρεβάτι μέχρι την ώρα του φαγητού, και δεν έχω χρόνο, ο θάνατος χρειάζεται ένα σωρό διατυπώσεις. Τελικά, ύστερα από δέκα λεπτά που γκρινιάζει

και με φωνάζει επειδή δε βρίσκει, λέει, το σλιπάκι του και σίγουρα του το έχω κρύψει εγώ –ναι, καλά, δεν έχω τίποτα καλύτερο να κάνω απ’ το να παίζω κρυφτούλι με το σλιπάκι σου–, βγαίνει απ’ το δωμάτιο. Δίχως να πει λέξη, στέκεται πίσω μου και αρχίζει να με φιλάει στον λαιμό, ενώ ταυτόχρονα με στριμώχνει κόντρα στο τραπέζι. Συνεχίζω να τακτοποιώ τα χαρτιά μου σαν να μην τρέχει τίποτα. Μου δαγκώνει άγρια το αυτί. Διαμαρτύρομαι. Σκέφτομαι να του δώσω χαστούκι, διστάζω. Όταν αποφασίζω πως ίσως είναι το καλύτερο και ετοιμάζομαι να το κάνω, είναι ήδη πολύ αργά. Μπορείς να πεις πολλά για έναν άντρα από τον τρόπο με τον οποίο σου βγάζει ή σου κατεβάζει το βραχί. Και το ζώο που υπάρχει μέσα μου –και που ίσως είναι το μόνο που δεν έχει γίνει στάχτη τους τελευταίους μήνες– κυρτώνει την πλάτη προς τα πίσω, στηρίζει τα χέρια πάνω στο τραπέζι και τεντώνει όλο του το κορμί. Μέχρι την τελευταία στιγμή νομίζω πως θα του δώσω κάνα φούσκο, αλλά στο τέλος η άλλη μου καρδιά, αυτή που έχει κυριεύσει το καυλί του, αρχίζει να χτυπά και ξεχνάω τα πάντα.

«Δε θα ’πρεπε να πίνεις μπίρα πρωινιάτικα, Μπλανκίτα. Ούτε να καπνίζεις» προσθέτει βλέποντάς με ν’ ανάβω τσιγάρο.

Με κοιτάζει με το ίδιο ύφος που παίρνει όλος ο κόσμος εδώ και μερικές μέρες σαν με κοιτά, ένα μείγμα ανησυχίας και οίκτου, δεν ξέρω πια αν το ύφος τους

είναι αντανάκλαση του δικού μου ή το αντίστροφο. Έχω μέρες να κοιταχτώ στον καθρέφτη ή κοιτάζομαι δίχως να με βλέπω, μόνο για να φτιαχτώ. Ποτέ δεν είχαμε τόσο κακή σχέση. Ο καθρέφτης μου, mon semblable, mon frère,* επιμένει να μου θυμίζει πως το πάρτι τελείωσε. Στο βλέμμα του Όσκαρ, εκτός από οίκτος και ανησυχία, υπάρχει τρυφερότητα, ένα συναίσθημα πολύ κοντινό στην αγάπη. Όμως δεν έχω συνηθίσει να προκαλώ λύπηση, και μου γυρίζουν τ' άντερα. Μπορείς να με ξανακοιτάξεις όπως πριν από πέντε λεπτά, σε παρακαλώ; Μπορείς να με μετατρέψεις πάλι σε αντικείμενο, σε παιχνίδι; Σε κάτι που παίρνει και δίνει ηδονή, και που δεν αισθάνεται λύπη, που δεν του έχει πεθάνει ο έρωτας της ζωής του, ενώ εκείνη, τρέχοντας ολοταχώς με τη μοτοσυκλέτα στους δρόμους της Βαρκελώνης, δεν κατάφερε να φτάσει εγκαίρως;

«Νομίζω πως θα 'πρεπε να φύγεις μερικές μέρες, να πάρεις αέρα. Εδώ δεν έχεις πια τίποτα να κάνεις και η πόλη έχει ερημώσει».

«Ναι, έχεις δίκιο».

«Δε θέλω να είσαι μόνη σου».

«Όχι». Δεν του λέω ότι εδώ και μήνες αισθάνομαι συνέχεια μόνη.

«Τα χειρότερα πέρασαν».

Σκάω στα γέλια.

* «Όμοιε και αδελφέ μου», ο τελευταίος στίχος από το ποίημα του Μποντλαίρ «Στον αναγνώστη», από τα Άνθη του κακού. (Σ.τ.Μ.)

«Τα χειρότερα και τα καλύτερα. Τώρα πια πέρασαν όλα».

«Και είναι πολλοί αυτοί που σ' αγαπάνε».

Δεν ξέρω πόσες φορές μού έχουν πει αυτή τη φράση τις τελευταίες μέρες. Ο σιωπηλός και φλύαρος στρατός από ανθρώπους που μ' αγαπούν έχει ξεσηκωθεί, ακριβώς τη στιγμή που εγώ το μόνο που θέλω είναι να χωθώ στο κρεβάτι και να μ' αφήσουν στην ησυχία μου. Και να καθίσει δίπλα μου η μητέρα μου, να μου πιάσει το χέρι και ν' ακουμπήσει το άλλο στο μέτωπό μου.

«Ναι, ναι, το ξέρω. Και είμαι βαθιά ευγνώμων γι' αυτό».

Δεν του λέω ότι δεν πιστεύω στην αγάπη κανενός, ότι ακόμα κι η μητέρα μου είχε πάψει να μ' αγαπά για κάποιο διάστημα, ότι η αγάπη είναι το λιγότερο αξιόπιστο πράγμα στον κόσμο.

«Γιατί δεν πας στο Καδακές λίγες μέρες; Τώρα το σπίτι είναι δικό σου».

Μα τι 'ναι αυτά που λες, παλαβέ, ασεβή, ηλίθιε; σκέφτομαι για μια στιγμή κοιτάζοντας τα μεγάλα καλοσυνάτα και ανήσυχα μάτια του. Το σπίτι είναι της μητέρας μου. Και πάντα θα είναι δικό της.

«Δεν ξέρω» απαντώ.

«Και η βάρκα είναι στο νερό. Εκεί θα είστε καλά».

Ίσως να έχει δίκιο, λέω από μέσα μου. Οι μάγισσες αυτού του χωριού που προστατεύεται από τα βουνά,

από έναν διαβολεμένο δρόμο και από έναν άγριο αέρα που τρελαίνει όλους όσους δεν είναι άξιοι της ομορφιάς τ' ουρανού του, με είχαν πάντα υπό την προστασία τους. Από μικρή τις έβλεπα, σκαρφαλωμένες στο καμπαναριό, ξεκαρδισμένες στα γέλια ή συνοφρυωμένες, να διώχνουν ή να αγκαλιάζουν τους νεοφερμένους, να κάνουν τα πιο ερωτευμένα ζευγάρια να τσακώνονται, να υποδεικνύουν στις μέδουσες ποιανού το πόδι ή το στομάχι να τσιμπήσουν, να βάζουν με στρατηγικό σχέδιο τους αχινούς κάτω από συγκεκριμένα πόδια. Και να ζωγραφίζουν καταπληκτικές ανατολές που ανακούφιζαν από τους πιο τρομερούς πονοκεφάλους μετά από μεθύσι, να μετατρέπουν τον κάθε δρόμο και την κάθε γωνιά του χωριού σε φιλόξενους κοιτώνες, να σε τυλίγουν σε βελούδινα κύματα που έσβηναν όλες τις στενοχώριες και όλα τα κακά του κόσμου. Και τώρα υπάρχει άλλη μια μάγισσα, καινούρια.

«Ναι, μπορεί να έχεις δίκιο. Καδακές. Θα πάω στο Καδακές». Και προσθέτω: «Τάρα, το σπίτι μου, η κόκκινη γη της Τάρα, θα επιστρέψω στην Τάρα... Στο κάτω κάτω αύριο ξημερώνει μια καινούρια μέρα». Πίνω μια γερή γουλιά μπίρα. «Από ποια ταινία είναι;» τον ρωτάω.

«Νομίζω πως μπερδεύεις το Όσα παίρνει ο άνεμος με το E.T.» λέει γελώντας.

«Α, μπορεί, μπορεί. Όταν πίνω μπίρα νηστική, μου

΄ρχονται στο μυαλό οι πιο μεγάλες σαχλαμάρες. Πόσες φορές σε υποχρέωσα να δεις το Όσα παίρνει ο άνεμος;»

«Πολλές».

«Και πόσες φορές σε πήρε ο ύπνος βλέποντάς το;»

«Σχεδόν όλες».

«Μάλιστα, πάντα είχες χάλια γούστο όσον αφορά τον κινηματογράφο. Είσαι ένας σνομπ».

Για μια φορά δε με αντικρούει, μόνο με κοιτάζει χαμογελώντας, με μάτια γεμάτα προσμονή. Ο Όσκαρ είναι απ' τους λίγους ενήλικους που γνωρίζω που μπορεί να πάρει ύφος προσμονής, σαν να περιμένει τον Άγιο Βασίλη. Δεν του το έχω πει ποτέ και δε νομίζω πως το ξέρει. Η έκφραση προσμονής είναι απ' τις πιο δύσκολες να τις μιμηθεί κανείς και εξαφανίζεται στον βαθμό που χάνονται τα όνειρα, τα αληθινά, τα παιδικά, και αντικαθίστανται από σκέτες επιθυμίες.

«Όλα θα πάνε καλά, Μπλάνκα, θα δεις».

«Το ξέρω» λέω ψέματα.

Μου λέει ότι πρέπει να φύγει για λίγες μέρες στο Παρίσι για δουλειά, αλλά μόλις επιστρέφει θα έρθει στο Καδαχές να μας δει και θα μείνει να περάσει μερικές μέρες μαζί μας. Ύστερα αναστενάζει και προσθέτει:

«Δεν ξέρω τι θα κάνω με τη φιλενάδα μου».

Οι άντρες πάντα πάντα πάντα στο τέλος θα την κάνουν την γκάφα. Παίρνω ύφος βαθιάς έγνοιας, που

κι αυτή είναι μια έκφραση δύσκολη να τη μιμηθείς, όχι όμως τόσο δύσκολη όσο η προσμονή, και βροντάω την πόρτα.

Κι εγώ, δικέ μου, δεν ξέρω τι θα κάνω χωρίς τη μητέρα μου.